

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sa zakonom Bosne i Hercegovine

Број/Број:06/7-50-13-107-7-3/11

Сарајево/Сарајево, 31.3.2011.

ZAPISNIK

7. sjednice Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina, ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Nezavisna komisija), održane 31.3.2011., s početkom u 10 sati

PRISUTNI ČLANOVI NEZAVISNE KOMISIJE: Mile Lasić, Semiha Borovac, Damir Čačković, Milana Škipina i Predrag Crnogorac .

OSTALI PRISUTNI: predstavnici Ministarstva pravde BiH: Mustafa Bisić, pomoćnik ministra, i inspektori Ahmo Elezović i Aleksandar Tomić, predstavnik USAID-a Nedim Hogić i privremeni sekretar Nezavisne komisije Eldina Smailagić.

Sjednicu je otvorio i njome predsjedavao predsjednik Nezavisne komisije Mile Lasić.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Nezavisne komisije;
2. Saradnja – sastanak s predstavnicima Ministarstva pravde BiH (pomoćnik ministra Mustafa Bisić i inspektori);
3. Razmatranje zahtjeva koji je uputio osuđenik Fikret Hadžić (Obavještenje Ministarstva pravde BiH, od 22.2.2011.);
4. Utvrđivanje aplikacije za korištenje TAIEX instrumenta pomoći pri Direkciji za evropske integracije;
5. Tekuća pitanja.

Dnevni red usvojen je jednoglasno bez dodatnih prijedloga i sugestija, nakon čega se prešlo na raspravu o pojedinačnim tačkama.

Ad.1. Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Nezavisne komisije

Zapisnik 6. sjednice Nezavisne komisije usvojen je jednoglasno.

U okviru ove tačke dnevnog reda predsjednik Nezavisne komisije konstatirao je da je Poslovnik o radu Nezavisne komisije objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 23/11, 29.3.2011.

Ad.2. Saradnja – sastanak s predstavnicima Ministarstva pravde BiH (pomoćnik ministra Mustafa Bisić i inspektori)

U vezi s ovom tačkom dnevnog reda predsjednik Nezavisne komisije obavijestio je prisutne da je jedan od zaključaka sa 6. sjednice Nezavisne komisije bio saradnja s drugim tijelima koja imaju sličnu nadležnost kao Nezavisna komisija. S tim u vezi, predsjednik Nezavisne komisije je nakon 6. sjednice imao sastanak s ministrom pravde BiH na kojem je dogovoren današnji zajednički sastanak Nezavisne komisije i predstavnika Ministarstva pravde BiH.

Zatim je predsjednik Nezavisne komisije dao riječ pomoćniku ministra Mustafi Bisiću.

U svom izlaganju pomoćnik ministra pravde BiH Mustafa Bisić istaknuo je da je formiranjem Nezavisne komisije Bosna i Hercegovina ispunila zahtjeve iz člana 93. Evropskih zatvorskih pravila i uslove iz Dopunskog protokola UN-a o sprečavanju mučenja. Formiranjem ove komisije, kao i drugih tijela zaduženih za praćenje uslova u zatvorima, Bosna i Hercegovina je ispunila najveće evropske standarde u oblasti izvršenja krivičnih sankcija. Bisić je istaknuo da je primarni zadatak Nezavisne komisije da kontrolira smještaj i poštivanje ljudskih prava prilikom izvršenja krivičnih sankcija. Prilikom predlaganja izmjena ZIKS-a nastojat će se ugraditi norma kojom će biti predviđeno pravo ministra pravde BiH da na prijedlog ministara pravde entiteta može premjestiti zatvorenika iz zavoda jednog entiteta u zavod drugog entiteta. U ovoj godini očekuje se i otvaranje Zavoda za forenzičku psihijatriju – Sokolac.

Predsjednik Nezavisne komisije zahvalio se na izlaganju te dodao da buduća saradnja Ministarstva pravde BiH i Nezavisne komisije treba da obuhvati više oblasti, i to:

- održavanje zajedničkih sastanaka,
- saradnja prilikom prijema predstavnika zatvorenika,
- stručna pomoć (kao što su izmjene ZIKS-a i sl.),
- planiranje zajedničkih posjeta zavodima, a naročito prve posjete Nezavisne komisije nekom od zavoda,
- međunarodna i unutrašnja edukacija i
- zajednički sastanak sa svim direktorima zavoda u BiH.

Zatim je predsjednik Nezavisne komisije dao riječ ostalim članovima Nezavisne komisije.

U raspravi koja je vođena za riječ se javila član Nezavisne komisije Semiha Borovac koja je istaknula da se, prije svega, treba usmjeriti na pitanje preklapanja nadležnosti jer prema zakonu Nezavisna komisija ima iste nadležnosti kao i inspektori. S obzirom da je nadležnost Nezavisne komisije praćenje uslova boravka osuđenih lica u zavodima, to znači da bi trebalo u zatvorima kontrolirati uslove smještaja, boravka, zdravstvenog osiguranja osuđenih lica i sl. Međutim, kao osnovno postavlja se pitanje na koji način će Nezavisna komisija izvršiti kontrolu navedenih uslova prilikom posjete nekom od zatvora.

Pomoćnik ministra pravde BiH Mustafa Bisić odgovorio je da Nezavisna komisija ima samo ovlaštenja praćenja poštivanja ljudskih prava, a nema ovlaštenja inspektora. Naime, prije nekoliko godina u Federaciji BiH uopće nije postojala inspekcija koja bi kontrolirala uslove u zavodima, a u Republici Srpskoj nije postojao dovoljan broj inspekcija. Takva situacija rukovodila je predlagača zakona da Nezavisnoj komisiji u zakonu predvidi ovlaštenja

inspektora. Međutim, sada kada postoji inspekcija u Federaciji BiH i kada je u Republici Srpskoj inspekcija znatno ojačana, kao i inspektorat Ministarstva pravde BiH, primarna nadležnost Nezavisne komisije treba da bude praćenje uslova i poštivanje ljudskih prava u zatvorima. Ako bi Nezavisna komisija vršila nadležnosti inspektora, u tom slučaju bi na izvještaj Nezavisne komisije upravnik zatvora imao pravo žalbe, po kojoj bi odlučivao ministar pravde, a čime bi bila dovedena u pitanje nezavisnost ove komisije.

Član Nezavisne komisije Semiha Borovac istaknula je da ono što inspektori utvrde može utvrditi i Nezavisna komisija, odnosno može provjeriti da li je stanje utvrđeno inspekcijskim pregledom uredi. U svakom slučaju, Nezavisna komisija treba imati pravo da prilikom posjete zatvorima izradi svoj izvještaj.

Pomoćnik ministra pravde BiH Mustafa Bisić iznio je mišljenje da Nezavisna komisija u svom izvještaju konstatira, npr. kapacitet zatvora je 400 mjesta, a ima 500 zatvorenika, čime može uticati na donošenje zaključaka u Parlamentarnoj skupštini BiH da se izdvoje finansijska sredstva za povećanje kapaciteta pojedinih zatvora (adaptacija, proširenje i sl.).

U raspravi je učestvovala i član Nezavisne komisije Milana Škipina koja je postavila pitanje da li je nadležnost Nezavisne komisije podizanje standarda u poštivanju ljudskih prava u zatvorima. Ona je istaknula da je preporuka nešto drugo od konstatacije, jer zahtijeva određeno djelovanje, tako da se rad Nezavisne komisije ne može svesti na konstatiranje.

U raspravu se uključio i inspektor Ahmo Elezović koji se saglasio sa Semihom Borovac da ova materija nije dovoljno regulirana zakonom i da je veliki problem preklapanje nadležnosti. Neime, zakoni entiteta nisu usklađeni sa ZIKS-om pa u praksi postoji različit tretman za lica koja izdržavaju kaznu u istom zatvoru. U takvoj situaciji ni inspektori, a ni Nezavisna komisija ne mogu učiniti ništa jer dolaze u sukob s entitetskim zakonima. Nezavisna komisija bi trebala imati nadležnost za kontrolu poštivanja ljudskih prava ne samo za lica koja je osudio Sud BiH nego za sve osuđenike bez obzira koji ih je sud osudio.

Nakon što je zaključena rasprava o ovoj tački dnevnog reda, Nezavisna komisija je jednoglasno usvojila sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Saradnju s Ministarstvom pravde BiH treba nastaviti i u buduću.
2. Prvu posjetu Nezavisne komisije nekom od zatvora planirati zajednički s inspektorima Ministarstva pravde BiH.
3. Zajednički s Ministarstvom pravde BiH pripremiti izmjene i dopune ZIKS-a.

Predstavnici Ministarstva pravde BiH zahvalili su se na pozivu članovima Nezavisne komisije i izrazili spremnost za buduću zajedničku saradnju, nakon čega su napustili sjednicu Nezavisne komisije.

Ad.3. Razmatranje zahtjeva koji je uputio osuđenik Fikret Hadžić (Obavještenje Ministarstva pravde BiH, od 22.2.2011.)

U vezi s ovom tačkom dnevnog reda, Nezavisna komisija razmotrila je Obavještenje Ministarstva pravde BiH, od 22.2.2011., i Informaciju o osuđenom licu Fikretu Hadžiću Federalnog ministarstva pravde, od 24.3.2011., nakon čega je utvrđeno da navedeni predmet spada u nadležnost Federalnog ministarstva pravde.

Nakon kraće rasprave, Nezavisna komisija jednoglasno je usvojila

ZAKLJUČAK

Osuđeniku Fikretu Hadžiću dostaviti obavještenje da Nezavisna komisija nije nadležna za rješavanje po njegovom zahjebu, te da je o ovom predmetu obaviješteno nadležno Federalno ministarstvo pravde.

Ad.4. Utvrđivanje aplikacije za korištenje TAIEX instrumenta pomoći pri Direkciji za evropske integracije

Pojašnjenja u vezi s načinom korištenja TAIEX instrumenta pomoći dao je predstavnik USAID-a Nedim Hogić koji je istaknuo da je prioritetno određivanje ciljeva posjete, zemlje u koju se želi ići i eventualno lica koja se žele posjetiti. Osim toga, istaknuto je da, ukoliko Nezavisna komisija želi, USAID može pružiti pomoć u pisanju amandmana na zakon, odnosno da se u vezi s ovim pitanjem može ostvariti saradnja Nezavisne komisije s timom pravnika iz USAID-a.

Nakon kraće rasprave, Nezavisna komisija jednoglasno je donijela
ZAKLJUČAK

Za prvu stručnu posjetu Nezavisne komisije planira se posjeta Republici Sloveniji. Posjetit će je četiri člana Nezavisne komisije (Semiha Borovac, Damir Čačković, Milana Škipina i Predrag Crnogorac). Za dostavljanje aplikacije TAIEX-u, preko kojeg se planira finansijska realizacija posjete, zadužuju se član Nezavisne komisije Milana Škipina i privremeni sekretar Nezavisne komisije Eldina Smailagić.

Ad.5. Tekuća pitanja

S obzirom da je Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH već ranije donijela odluku o odobravanju sredstava u iznosu od 145.000,00 KM za rad Nezavisne komisije u 2011. godini, predsjednik Nezavisne komisije istaknuo je da je potrebno pravovremeno djelovanje kako bi navedena sredstva bila predviđena i u Zakonu o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

U vezi s navedenim, Nezavisna komisija jednoglasno je donijela
ZAKLJUČAK

Uputiti dopis Kolegiju Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH da posredstvom nadležnih službi preduzme aktivnost kako bi sredstva u iznosu od 145.000,00 KM potrebna za rad Nezavisne komisije u 2011. godini bila predviđena i u Zakonu o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

U vezi s promotivnim letkom Nezavisne komisije, predsjednik je informirao članove Nezavisne komisije da je dogovoreno finansiranje od strane USAID-a, i to 1500 primjeraka (po 500 na tri službena jezika). U narednom periodu predsjednik Nezavisne komisije pripremit će sadržaj za štampanje letka koji će obraditi INDOK sektor Parlamentarne skupštine BiH te nakon toga utvrđeni prijedlog letka dostaviti članovima Nezavisne komisije. U narednom periodu može se planirati i štampanje plakata Nezavisne komisije koji će biti postavljan u zavodima, a po potrebi i na drugim mjestima.

Predsjednik Nezavisne komisije upoznao je članove da je s direktorom USAID-a u BiH dogovorio i održavanje seminara – međunarodne edukacije za koju će biti angažiran ekspert iz EU i koja se može održati samo za članove Nezavisne komisije ili zajednički i za upravnike zatvora.

Od USAID-a je zatražena i pomoć u pribavljanju i prijevodu stručne literature za Nezavisnu komisiju, te je u vezi s tim Nezavisna komisija jednoglasno donijela

ZAKLJUČAK

Dostaviti zahtjev Istraživačkom sektoru Parlamentarne skupštine BiH da istraži postojanje sličnih komisija u zemljama u okruženju i zemljama EU, kao i da pokuša pronaći podatke o pojedinačnim ili godišnjim izvještajima tih komisija te prikupljene podatke dostavi Nezavisnoj komisiji.

U okviru ove tačke dnevnog reda Nezavisna komisija jednoglasno je donijela

ZAKLJUČAK

Na sljedeću sjednicu Nezavisne komisije potrebno je pozvati ombudsmene, odnosno u pozivu ponuditi mogućnost da oni odrede neki drugi termin koji njima odgovara za zajednički sastanak s članovima Nezavisne komisije.

Predsjednik Nezavisne komisije podsjetio je članove da je na prošloj sjednici raspravljano o potrebi da u narednom periodu Nezavisna komisija utvrdi zvaničan stav o tome kako postupati u slučaju informacija koje se odnose na poštivanje ljudskih prava u zatvorima, a koje se plasiraju posredstvom medija. U vezi s tim, predsjednik je predočio dnevne novine Večernji list u kojima je objavljen intervju s Branimirom Glavašem koji sadrži mnoštvo tvrdnji imenovanog o torturama koje trpi u KPZ Zenica. Dogovoreno je da svi članovi za sljedeću sjednicu Nezavisne komisije pripreme ovaj i slične članke objavljene u medijima, nakon čega će Nezavisna komisija utvrditi pravac djelovanja po ovom pitanju.

Predsjednik Nezavisne komisije Mile Lasić zaključio je sjednicu u 14 sati.

PRIVREMENI SEKRETAR

NEZAVISNE KOMISIJE

Eldina Smailagić

PREDSJEDNIK

NEZAVISNE KOMISIJE

dr. sc. Mile Lasić